

АНАЛІЗ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ

студент гр. Ф-91 Голенка Р.А.

Питання щодо залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) у сільське господарство носить на сьогодні суперечливий характер. З одного боку залучення ПІІ є вагомим кроком до підвищення економічної ситуації в країні, а з іншого - це призводить до відтоку капіталу за кордон та знижує конкурентоспроможність вітчизняного товаровиробника.

Дослідженням сутності та механізму залучення прямих іноземних інвестицій в економіку займалися такі вчені, як: Андрійчук В.Г., Власюк О.С., Долішній М.І., Єременко О.К., Климко Г.Н.

За даними Головного управління статистики обсяг сільського господарства у загальному секторі економіки складає 1/8 ВВП, таким чином важливо модернізувати механізми роботи даного сектору економіки [1]. В результаті проведеного аналізу визначено, що обсяг продукції сільського господарства за січень-жовтень 2012 року, в усіх категоріях господарств, за розрахунками склав 6807,8 млн. грн. Питома вага виробництва валової продукції Сумської області в загальноукраїнському обсязі складає 3,4% [2]. Ці показники збільшились завдяки залученню ПІІ до Сумської області. З одного боку, це збільшення є позитивним моментом розвитку господарства регіону, і в той же час спостерігається відтік капіталу, здешевлення вітчизняної робочої сили і монополізація ринку Сумського регіону іноземним інвестором, що є негативною тенденцією.

Сільське господарство Сумської області має величезний потенціал, цьому сприяє вигідне економіко-географічне положення регіону. Але такі фактори, як недосконалість законодавства України, завищені ставки оподаткування, відсутність пільг або навіть не надання їх за можливості погіршують інвестиційний клімат для вітчизняних інвесторів. В той же час для іноземного інвестора законодавство є більш лояльним та пільгова система оподаткування більш спрощена. Зарубіжні інвестори не зазнають значного тиску під час перевірок фінансовими установами та санітарно-екологічними службами.

Окрім ряду зазначених переваг, прямі іноземні інвестиції у сільське господарство несуть певні загрози, що сповільнює розвиток вітчизняної економіки. До основних недоліків залучення ПІІ у сільське господарство України, і Сумської області зокрема, належать:

- відтік українського капіталу за кордон;
- здешевлення вітчизняної робочої сили;
- трудова міграція робочої сили;

- падіння конкурентоспроможності національного товаровиробника;
- монополізація потужними інвесторами окремих галузей сільського господарства, особливо базових та високоліквідних, що знижує спроможність держави впливати на умови формування попиту і пропозиції на внутрішньому ринку;
- поширення спекулятивних мотивів вкладання та виведення іноземного капіталу з ринку, в тому числі – вкладеного в контрольні пакети акцій українських підприємств, що підвищуватиме ризики внутрішньої фінансової та валютної стабільності.

З метою забезпечення подальшого розвитку вітчизняного сільського господарства, необхідно монополізувати вітчизняний ринок та збільшити обсяги експорту. Це можливо завдяки наданню податкових пільг, субвенцій та субсидій підприємствам початківцям. Адже за допомогою грошових видатків як з державного бюджету, так із місцевих можна зменшити витрати сільськогосподарських підприємств, і сконцентрувати свою діяльність на збільшення обсягів виробництва та вихід на зарубіжні господарські ринки. Важливим напрямом підтримки українських аграріїв є стимулювання виробників завдяки вигідним умовам кредитування та наданню лізингу сільськогосподарської техніки. Створення нових програм (зменшення процентних ставок, збільшення терміну виплат по кредитам та спеціальні накопичувальні програми для виробників даної області економіки України) кредитування аграріїв радикально змінить ситуацію в країні.

У структурі основних засобів сільськогосподарських підприємств приблизно третину займають машини та обладнання. На жаль, за оцінками експертів значна частина цих машин та обладнання є фізично та морально застарілою. Лізинг для сільського господарства України має стати ефективним інвестиційним механізмом оновлення основних засобів.

Ми вважаємо, що ефективна національна політика у сфері сільського господарства має бути спрямована на розвиток аграрної галузі окремих регіонів, регламентацію критичного рівня ПП, позиціонування національного товаровиробника за допомогою державних механізмів та лояльності фіскальної політики.

Науковий керівник: асистент Шишова Ю.Г.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми: Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 177-178.